

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1
Ζωγράφου, ☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13
Χολαργός, ☎ 210 65 36 551
www.en-dynamei.gr

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2014

A1. Ο συγγραφέας πραγματεύεται την αξία του ανθρωπισμού ως διαχρονικού και οικουμενικού ιδανικού. Η ανθρωπιά, που διέπεται από γνώρισμα όπως η συμπόνια και η αλληλοβοήθεια, δε γνωρίζει διακρίσεις, με χαρακτηριστικό παράδειγμα τον ιδρυτή του «Ερυθρού Σταυρού», Ντυνάν. Μάλιστα, οι προγενέστεροι πρόβαλαν τον ανθρωπιστή ως άνθρωπο με σπάνιες ικανότητες και αγαθά αισθήματα, που αντιλαμβάνονταν τον ανθρωπισμό ως αυτονόητο χρέος και καθημερινή πρακτική. Σήμερα βέβαια, το περιεχόμενό του αλλοιώνεται, λόγω της υποκειμενικής θεώρησης της έννοιας και της ρευστότητάς της. Ο άνθρωπος προτάσσει την αδηφάγο επιθυμία του για ατομική ευζωία, που δεν αφήνει περιθώρια για ευγενικά αισθήματα. Ο συγγραφέας, όμως, τονίζει ότι η ανθρωπιά έχει τεράστιο βάθος. Προϋποθέτει βούληση και υψηλό ήθος, κοινωνική συνείδηση, εκδήλωση έμπρακτου ενδιαφέροντος χωρίς διακρίσεις, αυταπάρηση και αλτρουισμό ' στοιχεία σπουδαία, αλλά δυσεύρετα.

B1. Η ανθρώπινη λαιμαργία, η δίψα της ευζωίας δεν αφήνει τόπο για ευγενικά αισθήματα, τα οποία μάλιστα θεωρούνται όλο και περισσότερο ξεπερασμένα. Η κυριαρχία υλιστικών προτύπων, η ταύτιση της επιτυχίας με την απόκτηση υλικών αγαθών, η επιδίωξη της πολυτελούς διαβίωσης, ο ατομικισμός και το ανταγωνιστικό κλίμα της εποχής δεν αφήνουν περιθώρια για ουσιαστική ανθρώπινη επαφή και αλληλοκατανόηση. Όσο το υπερεκτιμημένο εγώ του σύγχρονου ανθρώπου εξυψώνεται, όσο ανάγεται σε αυτοσκοπό, τόσο υποβαθμίζεται η ηθική στάθμη της κοινωνίας. Η αλληλεγγύη και ο σεβασμός θυσιάζονται στο βωμό της εξυπηρέτησης ιδιοτελών στόχων. Το εγώ μετατρέπεται σε επίκεντρο της αξιακής οικονομίας του ανθρώπου και αποτελεί άξονα γύρω από τον οποίο αυτός περιστρέφεται, με αποτέλεσμα σταδιακά να φθίνει κάθε κοινωνική και ηθική αξία. Επομένως, ο ατομικισμός συνιστά έναν ισοπεδωτικό παρονομαστή, που αλλοτριώνει και καταργεί κάθε ανθρώπινη αξία.

B2. α) ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ

Η παράγραφος αναπτύσσεται με συνδυασμό μεθόδων, δηλαδή με ορισμό και παράδειγμα. Η έννοια της ανθρωπιάς που αναφέρεται στη θεματική περίοδο της παραγράφου («'Η «ανθρωπιά» είναι μια ...η ανταλλακτική του αξία να είναι πολύ μεγάλη») ορίζεται και περιγράφεται τόσο στη θεματική περίοδο όπου εντάσσεται στο γένος-κατηγορία των κοινωνικών αξιών, όσο και στα σχόλια-λεπτομέρειες της παραγράφου όπου συνδέεται με αντίστοιχες κοινωνικές αξίες («Και με την «ανθρωπιά» εννοούμε, φυσικά, τη συμπόνια, τη συμμετοχή, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, στο πάθος του γείτονα».) Η ειδοποιός διαφορά της έννοιας αυτής από τις υπόλοιπες κοινωνικές αξίες είναι η ξεχωριστή διάσταση του ανθρωπισμού, που αποτελεί μια μορφή ολοκληρωτικής δέσμευσης του ανθρώπου στην υπηρεσία του κοινού καλού («Και όχι μόνο του γείτονα. Του κάθε ανθρώπου». Άλλοτε χρησιμοποιούσαν τον όρο «ανθρωπισμός». Έλεγαν: «αυτός είναι μεγάλος ανθρωπιστής» και με τούτο εσήμαιναν μια προσωπικότητα που ξοδεύονταν ολόκληρη για να κάμει το καλό»).

Στη συνέχεια η παράγραφος αναπτύσσεται με τη μέθοδο του παραδείγματος. Συγκεκριμένα γίνεται αναφορά στον Ε. Ντυνάν, τον ιδρυτή του Ερυθρού Σταυρού, για να τεκμηριωθεί ο ορισμός της έννοιας του ανθρωπισμού ως μορφή ολοκληρωτικής αφοσίωσης του ανθρώπου στο κοινό καλό («Ο Ντυνάν, για παράδειγμα, ο ιδρυτής του «Ερυθρού Σταυρού», υπήρξε ένας τέτοιος ανθρωπιστής...έξω από διάκριση φυλής και θρησκείας, «εν πολέμω και εν ειρήνη»).

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ: Η κεντρική επιτροπή εξετάσεων στις οδηγίες της διευκρινίζει ότι δεν απαιτείται περαιτέρω ανάλυση, οριστέα έννοια κτλ. Επίσης αποδέχεται την αιτιολόγηση υποδεικνύοντας το χωρίο: «Πέρα απ' ό,τι...»

B2. β) ΧΡΗΣΗ ΔΙΑΦΘΩΤΙΚΩΝ ΛΕΞΕΩΝ

Ο συμπερασματικός-επεξηγηματικός σύνδεσμος «έτσι» εξυπηρετεί τη νοηματική σύνδεση της κατακλείδας με τα σχόλια - λεπτομέρειες της τέταρτης παραγράφου. Συγκεκριμένα δημιουργεί νοηματική σχέση συμπεράσματος και αποτελέσματος μεταξύ της σύγχρονης τάσης να ερμηνεύονται διαφορετικά έννοιες ώστε να αλλοιώνονται («Και με τους όρους το ίδιο συμβαίνει. Αλλάζουν νόημα, αλλάζουν απόχρωση...που επιδιώκει χρησιμοποιώντας τους») και στη συνακόλουθη αλλοίωση της έννοιας του ανθρωπισμού («μπορούμε να μιλούμε όλοι για ανθρωπιά, αλλά να εννοούμε ολωσδιόλου διαφορετικό πράγμα ο καθένας»).

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1
Ζωγράφου, ☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13
Χολαργός, ☎ 210 65 36 551
www.en-dynamei.gr

Ο αντιθετικός σύνδεσμος «ωστόσο» αναπτύσσει νοηματική σχέση αντίθεσης μεταξύ των δύο τελευταίων παραγράφων του κειμένου. Συγκεκριμένα, ο δοκιμιογράφος αντιπαραθέτει emphaticά στη θεωρητική προσέγγιση της έννοιας του ανθρωπισμού και στην απώλειά της («Η «καλημέρα», αυτό το χαρούμενο άνοιγμα παραθύρου προς τον αίθριο ουρανό, μεταβάλλεται σιγά σιγά σε μορφασμό...τα ευγενικά αισθήματα θεωρούνται ξεπερασμένα») την αντίληψη της έννοιας ως καθημερινή πρακτική και στάση ζωής («... πως η ανθρωπιά είναι κυριότατα βούληση, δεν είναι γνώση, δεν είναι μόνο γνώση. Και δεν είναι λόγος, είναι πράξη. Είναι ένας ολόκληρος εσωτερικός κόσμος, στην τελειώσή του, που ακτινοβολεί παντού»).

B3. α) ΣΥΝΩΝΥΜΑ

αναλίσκονται: αναλώνεται, καταναλώνεται, ξοδεύεται, δαπανάται
οικουμενική: πανανθρώπινη, καθολική, παγκόσμια, διεθνής
διαστρεβλώσεις: αλλοιώσεις, παραποιήσεις, παραμορφώσεις, στρεβλώσεις
ολωσδιόλου: ολότελα, τελείως, ολοκληρωτικά, εντελώς, παντελώς
ευζωίας: ευημερίας, καλοπέρασης, ευδαιμονίας, καλοζωίας

B3. β) ΑΝΤΩΝΥΜΑ

κοινόχρηστος: ιδιωτικός, προσωπικός, ατομικός, ιδιόχρηστος
συμμετοχή: αποχή, απουσία
αυτοακυρώνεται: αυτοεπιβεβαιώνεται, αυτοπραγματώνεται
γνώση: άγνοια
αδιάκοπης: διακοπτόμενης, ασυνεχούς, αποσπασματικής, σποραδικής

B4. α) ΧΡΗΣΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΩΝ

«αυτός είναι μεγάλος ανθρωπιστής»: Πρόκειται για αυτούσια μεταφορά λόγων - μεταφορά της αντίληψης της κοινής γνώμης της εποχής.

«Ερυθρού Σταυρού»: Πρόκειται για επωνυμία / τίτλο οργανισμού.

B4. β) ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

- « Η «ανθρωπιά» είναι μια λέξη του καιρού μας, ένας όρος κοινόχρηστος, ένα νόμισμα που κυκλοφορεί σ' όλα τα χέρια».
- «... οι ιδέες είναι καθώς τα υγρά, που παίρνουν το σχήμα του μπουκαλιού τους».
- «Η ανθρωπιά είναι κυκλική παρουσία».

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: Άρθρο σε τοπική εφημερίδα

Α' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ - ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΠΟΥ ΑΠΟΔΕΙΚΝΟΥΝ ΤΟ ΕΛΛΕΙΜΜΑ ΑΝΘΡΩΠΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ

- Η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, η απελευθέρωση των κεφαλαίων και των επενδύσεων και η καθιέρωση της ενιαίας αγοράς επέτρεψαν τον οικονομικό επεκτατισμό, τον έλεγχο της οικονομίας των ασθενών χωρών και την υποδούλωση των αδυνάτων στα οικονομικά, πολιτικά και στρατιωτικά σχέδια των ισχυρών της Γης, με αποτέλεσμα μια νέα μορφή εξάρτησης και εθνικής ανελευθερίας των λαών.
- Η καπιταλιστική οργάνωση της δομής των δυτικών κοινωνιών υπαγορεύει τη συγκέντρωση υπερβολικά μεγάλου πλούτου στα χέρια υπερβολικά λίγων, με αποτέλεσμα τα τεράστια κοινωνικά χάσματα, τον αποκλεισμό ομάδων αλλά και λαών από τα αγαθά του πολιτισμού, την απουσία ευκαιριών, τη φτώχεια, την εξαθλίωση κτλ.
- Τα ανθρώπινα δικαιώματα αποτελούν το θεμέλιο της δυτικής κουλτούρας, όμως με τη μετατροπή της δυτικής κοινωνίας σε πολυπολιτισμική αναδεύονται καλά κρυμμένοι εθνικισμοί και ο ρατσισμός. Διακηρύξεις περι

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1
Ζωγράφου, ☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13
Χολαργός, ☎ 210 65 36 551
www.en-dynamei.gr

ισότητας και σεβασμού ξεχνιούνται, όλοι αγαπούν τον διαφορετικό συνάνθρωπο, αρκεί να μείνει στην πατρίδα του. Ανορθολογικές θεωρίες που εξιδανικεύουν έθνη και κοινωνικές ομάδες βρίσκουν απήχηση στους απογοητευμένους πολίτες. Η προσκόλληση στο ανορθολογικό δόγμα, που καταργεί τη λογική, οξύνει το φόβο και φανατίζει εντονότερα τους πολίτες. Συνήθως οι φτωχότεροι απ' αυτούς μισούν και βιαιοπραγούν εναντίον των ακόμα φτωχότερων μεταναστών γιατί φοβούνται το μέλλον.

➤ Στις σύγχρονες πολυπολιτισμικές κοινωνίες της Δύσης η ομάδα που βιώνει έντονα την παραβίαση των δικαιωμάτων της είναι οι οικονομικοί μετανάστες, που ουσιαστικά αντιμετωπίζονται σαν πολίτες δεύτερης κατηγορίας, άνθρωποι με λιγότερα δικαιώματα και απαιτήσεις, επειδή ακριβώς είναι «μετανάστες». Βιώνουν, λοιπόν, την οικονομική εκμετάλλευση, αντιμετωπίζουν την κοινωνική περιθωριοποίηση, την καχυποψία τόσο των οργανωμένων θεσμών όσο και του εγχώριου πληθυσμού, καθώς θεωρούνται συλλήβδην υπεύθυνοι για όλα τα δεινά των κοινωνιών στις οποίες καταφεύγουν.

➤ Στις μεγαλουπόλεις του δυτικού κόσμου παρατηρούνται έντονα φαινόμενα περιθωριοποίησης και κοινωνικής απόρριψης. Υπάρχουν άνθρωποι που είναι άνεργοι, που ζουν κάτω από τα όρια της φτώχειας, σε άθλιες συνθήκες, στερούμενοι τα στοιχειώδη αγαθά για επιβίωση, άστεγοι, εγκαταλελειμμένοι.

➤ Στη δυτική κοινωνία συνυπάρχουν η απόλυτη εξαθλίωση με την προκλητική υπερκατανάλωση, μια νοοτροπία και πρακτική ζωής που καθιστά εγωιστή και αυτιστικό τον πολίτη. Οι ανθρώπινες σχέσεις εμπορευματοποιούνται και εξευτελίζονται, αντικαθίστανται από προϊόντα, μόνο όποιος έχει τη δυνατότητα αγορών υπάρχει. Η κυριαρχία του υλιστικού προτύπου ζωής και ανάπτυξης αποξενώνει τον άνθρωπο από το πνεύμα του ανθρωπισμού, υπαγορεύει τη στυγνή εκμετάλλευση του συνανθρώπου, την ιδιοτελή συμπεριφορά, τον ανταγωνισμό, τον ατομικισμό. Κάθε επιλογή υπακούει στην προώθηση του ατομικού συμφέροντος, ενώ οι αξίες θυσιάζονται στο βωμό του κέρδους και οι κοινωνικές αρετές υποχωρούν.

➤ Η σύγχρονη δυτική κοινωνία απορρίπτει την ανθρώπινη επαφή και την ιδιαιτερότητα. Όλα λειτουργούν και προβλέπονται με στόχο το μέγιστο δυνατό αποτέλεσμα. Ο δημόσιος χώρος δεν ευνοεί τις ανθρώπινες επαφές, ο πολίτης πρέπει να μετακινείται, να ικανοποιεί το στόχο του και να αποχωρεί. Δεν πρέπει να χρονοτριβεί, να δημιουργεί σχέσεις, να συζητά, δεν παράγεται έργο και κέρδος. Η ρύθμιση της κατοικίας, του ιδιωτικού χώρου έχει στόχο την απομόνωση, με πρόφαση την περιφρούρηση της ιδιωτικότητας. Ο κάτοικος της μεγαλόπολης αγνοεί τον συγκάτοικό του, τον γείτονά του.

➤ Τα προβλήματα κοινωνικής παθογένειας προκαλούν ολοένα και αυξανόμενη ένταση και εκδήλωση βίαιων και εγκληματικών συμπεριφορών. Ο φαύλος κύκλος που δημιουργείται από την αντίδραση και τη διαμαρτυρία μερίδας των πολιτών, που δικαιολογημένα ζητά προστασία, έχει ως αποτέλεσμα να κυριαρχεί ο φόβος στους πολίτες και να θίγεται ένα βασικό πολιτικό τους δικαίωμα, το αίσθημα της ασφάλειας, ώστε να ζει και να δημιουργεί κανείς ανεπηρέαστος. Το αίσθημα φόβου περιχαράκωνει τους πολίτες, γεννά την καχυποψία και την επιφυλακτικότητα μεταξύ τους και οδηγεί το οργανωμένο σύνολο να λάβει μέτρα αντιμετώπισης και καταστολής της βίας. Τα μέτρα αυτά θίγουν βασικά κοινωνικά δικαιώματα και επιβάλλουν ένα κλίμα αστυνόμευσης και ελέγχου. Τέτοια παραδείγματα είναι οι κάμερες σε δημόσιους χώρους, οι υπερεξουσίες που αποκτούν τα σώματα ασφαλείας και καταστολής, οι τεχνικές παρακολούθησης κτλ. Με αυτές τις πρακτικές παραβιάζονται δικαιώματα, όπως το άσυλο κατοικίας, η απαγόρευση παρακολούθησης του πολίτη, το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή κτλ., και οι κοινωνίες καθίστανται ανελεύθερες και καταπιεστικές για τα μέλη τους.

➤ Η τεχνολογία και ο αυτοματισμός εγείρουν τον προβληματισμό σχετικά με μια νέα μορφή καταπάτησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η ιδιωτική ζωή καταργείται, τα στοιχεία ταυτότητας ενός πολίτη, οι συναλλαγές και οι προτιμήσεις του βρίσκονται αποθηκευμένα σε βάσεις δεδομένων μεγάλων οικονομικών οργανισμών, που γνωρίζουν τις ιδιαίτερες προτιμήσεις των πολιτών και ίσως χρησιμοποιήσουν τις πληροφορίες αυτές για να οδηγήσουν τους πολίτες προς συγκεκριμένες κατευθύνσεις, στερώνοντας τους το δικαίωμα της επιλογής.

➤ Η πολιτική είναι αναποτελεσματική, αδυνατεί να αντιμετωπίσει τα οξύτερα κοινωνικά ζητήματα, ο πολιτικός συνήθως είναι λαϊκιστής, προπαγανδιστής και υποκρίνεται τον απλό, λαϊκό άνθρωπο με κατανόηση και ευαισθησίες για τα προβλήματα του κόσμου. Η πλασματική κατοχύρωση της συμμετοχικής δημοκρατίας, η αποξένωση του ανθρώπου από την πολιτική και την άσκηση της εξουσίας, η επαγγελματοποίηση της πολιτικής δράσης κτλ, είναι φαινόμενα που οξύνουν την κρίση του ανθρωπισμού στη συλλογική ζωή. Η ανάγκη του λαού να αναθέσει σε δήθεν εκφραστές και εκπροσώπους του την επίλυση των πολυσύνθετων κοινωνικών προβλημάτων που βιώνει καθημερινά, η αγωνία για την επίλυσή τους, ο διάσπαρτος πανικός, γεννούν «σωτήρες» ηγέτες, που τρέφουν το λαό με υποσχέσεις και κερδίζουν την εμπιστοσύνη του με τη λαϊκίστικη συμπεριφορά τους.

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1
Ζωγράφου, ☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13
Χολαργός, ☎ 210 65 36 551
www.en-dynamei.gr

- Η οικολογική κρίση, το ενεργειακό αδιέξοδο, οι πόλεμοι που γίνονται στο όνομα της ειρήνης αλλά κατά βάθος στο βωμό του ελέγχου των πλουτοπαραγωγικών πηγών της Γης, αποδεικνύουν την ανθρώπινη αλαζονεία, την κρίση του ουμανιστικού πνεύματος, την ατομοκεντρική διάθεση των λαών, που λογαριάζουν τη δική τους ευημερία αδιάφορα και, δυστυχώς τις περισσότερες φορές, σε βάρος των άλλων λαών.
- Η καταπάτηση των ατομικών ελευθεριών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ο διακοσμητικός συχνά ρόλος των Διεθνών οργανισμών, η ύπαρξη ολοκληρωτικών και δικτατορικών καθεστώτων ανά τον κόσμο οδηγούν στον εξευτελισμό της ανθρώπινης ζωής και αξιοπρέπειας (εκμετάλλευση γυναικών και παιδιών), επιτρέπουν το δίκαιο της πυγμής, την απάνθρωπη εκμετάλλευση ανθρώπων και λαών και γεννούν τη βία, το φανατισμό, την τρομοκρατία, τη ρατσιστική συμπεριφορά, αναπαράγοντας ένα φαύλο κύκλο κρίσης και παρακμής.

Β' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ - ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΑΠΟΣΚΟΠΟΥΝ ΣΤΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΟΣ ΑΝΘΡΩΠΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΑ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Ο ανθρωπισμός προϋποθέτει την επαφή με το συνάνθρωπο, που στοχεύει στην ανθρώπινη – ουσιαστική επικοινωνία και το διάλογο, επαναπροσδιορίζει τις σχέσεις των ανθρώπων, θέτοντάς τες σε βάσεις ανθρωποκεντρικές, δίνοντας έδαφος ν' αναπτυχθούν οι παραδοσιακές αξίες, που κάποτε νοηματοδοτούσαν τη ζωή μας. Η αλληλεγγύη, ο σεβασμός, η εντιμότητα, η ειλικρίνεια, εξευγενίζουν την ύπαρξη, εκλεπτύνουν το συναίσθημα και ηθικοποιούν τη συμπεριφορά του ανθρώπου. Οι σχέσεις οικοδομούνται σε θεμέλια ανιδιοτελή, με κίνητρα καλοπροαίρετα, απαλλαγμένες από τον ωφελιμισμό και τον τυχοδιωκτισμό της εποχής μας.

ΑΤΟΜΙΚΑ

Απαιτείται η δραστηριοποίηση των πολιτών με στόχο την ανιδιοτελή προσφορά κοινωνικού έργου, ως έκφραση μιας συγκεκριμένης στάσης ζωής, που ενσωματώνει τις αξίες της αλληλεγγύης, της φιλανθρωπίας, της κοινωνικής δικαιοσύνης και της κοινωνικής συμμετοχής. Άλλωστε, η συνδρομή στη διαμόρφωση ενός καλύτερου κόσμου είναι ευθύνη όλων. Συγκεκριμένα, οι μορφές της εθελοντικής δράσης ποικίλλουν:

- Ανθρωπιστική/κοινωνική δράση η οποία μπορεί να περιλαμβάνει την προσφορά υλικών αγαθών/χρημάτων, αποστολή ιατροφαρμακευτικού υλικού, προσφορά εθελοντικής εργασίας σε συλλόγους και ιδρύματα για την προστασία ευάλωτων κοινωνικών ομάδων (παιδιών, εξαρτημένων ατόμων, ηλικιωμένων, ατόμων με ειδικές ανάγκες), ψυχολογική και συναισθηματική υποστήριξη, δράσεις που αποβλέπουν στη βελτίωση των συγκοινωνιών, καθαριότητα πόλεων, προάσπιση δικαιωμάτων καταναλωτών.
- Πολιτιστικές δράσεις που περιλαμβάνουν την οργάνωση και διεξαγωγή διάφορων καλλιτεχνικών δρώμενων (θεατρικών, μουσικών, ποιητικών, εικαστικών) που δεν αποσκοπούν στην απόκτηση κέρδους αλλά στην επίλυση κοινωνικών προβλημάτων.
- Περιβαλλοντική δράση η οποία σχετίζεται με την ανάληψη πρωτοβουλιών για την προστασία του περιβάλλοντος, χλωρίδας και πανίδας, αναδασώσεις, ανακύκλωση απορριμμάτων, εφαρμογές και εναλλακτικών πηγών ενέργειας.
- Μέλημα των σύγχρονων ανθρώπων πρέπει να αποτελέσει η ένταξή τους σε οργανωμένες ομάδες προώθησης ανθρωπιστικών ιδεών. Η ένταξή τους σε μη κυβερνητικές οργανώσεις και η ανάπτυξη εθελοντικής δραστηριότητας συνεπάγεται τη δυνατότητα για στοχοθεσία και ώριμο προγραμματισμό των αιτημάτων τους όσο αφορά ποικίλα προβλήματα του συλλογικού βίου. Αναγκαίος κρίνεται ο εντοπισμός των τομέων στους οποίους χωλαίνει η κοινωνία και η έκφραση ρεαλιστικών προτάσεων για εξάλειψη της κοινωνικής αδικίας.
- Διεθνική δράση: αλληλεγγύη και γνώση προς τις χώρες του Τρίτου Κόσμου οι οποίες ταλανίζονται από φαινόμενα φτώχειας, παραβιάσεις δικαιωμάτων, εμφύλιες και διακρατικές συγκρούσεις.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ

Η Πολιτεία ανταποκρινόμενη στο ρόλο της, ως κράτος πρόνοιας κρίνεται αναγκαίο να ενισχύσει οικονομικά και θεσμικά το ρόλο των μη κυβερνητικών οργανώσεων. Η οικονομική και θεσμική ενίσχυση των οργανώσεων, θα καταστήσει την εθελοντική δράση και προσφορά αποτελεσματική και ουσιώδη. Επιπλέον, μέσω της οι-

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1
Ζωγράφου, ☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13
Χολαργός, ☎ 210 65 36 551
www.en-dynamei.gr

κοινωνικής ενίσχυσης, οι τοπικές κοινωνίες θα επιδοθούν σε ενέργειες και δράσεις, κατά τις οποίες θα συμπαρίστανται σε μεμονωμένους ανθρώπους ή ομάδες που δοκιμάζονται.

Εκπαίδευση

- Στις σύγχρονες αντίξοες κοινωνικές συνθήκες το σχολείο οφείλει να είναι ανοιχτό στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον και να αναπτύσσει δυναμικό και εξωστρεφή προς την κοινωνία και τους προβληματισμούς της προσανατολισμό. Η σχολική κοινότητα πρέπει να αναπτύσσει αμφίδρομη σχέση με τα ζητήματα κοινωνικής ευαισθησίας, να καλλιεργείται η εγρήγορση των νέων ανθρώπων και το ιδεώδες της συλλογικής προσφοράς.
- Το μαθητικό κοινό μπορεί να αναπτύξει συλλογικά κοινωνικές δράσεις και με βιωματική και συνεργατική προσέγγιση των κοινωνικών θεμάτων να καλλιεργήσει τις αξίες της ανθρωπιστικής συνεισφοράς, της αλτρουιστικής ιδεολογίας και της αλληλεγγύης.
- Προγράμματα περιβαλλοντικά, κοινωνικά-πολιτιστικά, αγωγής-υγείας που υλοποιούνται στα πλαίσια της σχολικής κοινότητας είναι δυνατόν να επιτρέψουν εθελοντική δράση στους μαθητές καθώς τους ενεργοποιούν για να δραστηριοποιηθούν σε διάφορους τομείς και να αναλάβουν πρωτοβουλίες που σχετίζονται με την ευαισθητοποίησή τους για πλήθος ζητημάτων.

Τα ΜΜΕ ανταποκρινόμενα στον πρωταρχικό ανθρωπιστικό τους ρόλο έχουν ευθύνη για την ενημέρωση-ευαισθητοποίηση-αφύπνιση της κοινής γνώμης σχετικά με τα φαινόμενα εκφυλισμού του ανθρωπισμού. Προγράμματα, εκπομπές και διαφημιστικά μηνύματα με θέμα την προσβολή, υπονόμηση και καταπάτηση ανθρωπιστικών αρχών, βοηθούν το δέκτη να συνειδητοποιήσει την αναγκαιότητα εγρήγορσης και ανάληψης δράσης. Εξάλλου, η προώθηση του έργου των εθελοντικών οργανώσεων και η ανάδειξη των κατακτήσεών τους θα κινητοποιήσουν τους πολίτες να συμμετέχουν, προσφέροντας πολύτιμο έργο.

Σε διεθνές επίπεδο, η προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η οικουμενική θεώρησή τους κρίνεται αναγκαίο να προαχθεί και να αναδειχθεί. Έτσι, οι διεθνείς οργανισμοί απαρνούμενοι τον τυπικό και απαθή ρόλο τους, είναι αναγκαίο να ενημερώνουν, να ευαισθητοποιούν τους πολίτες για τις καταπάτησεις των δικαιωμάτων παγκοσμίως. Επιπλέον, οφείλουν να ελέγχουν όσους καταπατούν πανανθρώπινες αξίες και ιδανικά, να επεμβαίνουν και να επιβάλλουν ποινές σε εξουσίες που δρουν ανεξέλεγκτα και απάνθρωπα, κινητοποιώντας και εμπνέοντας μαζικά κινήματα προάσπισης δικαιωμάτων. Τελικά, οι διεθνείς οργανισμοί οφείλουν να υποστηρίζουν έμπρακτα τις ΜΚΟ, εξασφαλίζοντας ελευθερία δράσης και προστασία σε αυτές.